

Memòria

Associació L'Era 2025

QUÈ FEM?

En un temps de crisi climàtica i de fragilitat dels sistemes alimentaris, L'Era reivindica una altra manera de fer agricultura: arrelada al territori, connectada amb els cicles de la natura i compromesa amb la vida. Des de l'agroecologia, l'entitat impulsa un sector més autònom, resiliència i just, capaç de regenerar els sòls, preservar la biodiversitat i reduir la dependència d'insums externs. Amb cada projecte, formació i xarxa teixida, L'Era aposta per una pagesia que no només produeix aliments, sinó que restaura ecosistemes i contribueix activament a revertir el canvi climàtic. En aquesta memòria fem un recull molt breu de les accions que hem dut a terme durant el 2025. Algunes d'elles, en col·laboració amb altres entitats o institucions que tenen una línia de treball similar a la nostra. A destacar la complicitat i el suport de l'Escola Agrària de Manresa, escola de la Generalitat de Catalunya d'on van sortir els socis i sòcies fundadors de la nostra entitat.

EQUIP JUNTA DIRECTIVA

EQUIP PROFESSIONAL

Berta Castellà

Núria Cuch

Comissió Econòmica
Carolina Domínguez

Agrocultura
Alba Gros

Comunalitat
Alba Canadell

Comunicació
Joan Sans

Oriol Duch

Comissió Econòmica
Manel Martínez

Joan Sans

Formació
Anna Baselga

Esfera
Gemma Comella

Esfera
Neus Vinyals

Tresorera
Isadora Schmidt

Presidenta
Engràcia Valls

Joan Vilageliu

Esporus
Xènia Torras

Secretaria
Soraya Medina

Secretaria
Rosa Rosell

REVISTA AGROCULTURA

Producció eco i agroecologia

Amb reportatges, articles tècnics, entrevistes...
 Obrint la mirada cap a plantejaments regeneratius,
 biodinàmics, permaculturals, i amb la col·laboració
 de les veus referents del sector

EL NÚMERO 100

Aquest 2025 hem publicat el número 100. I per aquesta efemèride hem volgut oferir les pàgines de la revista a les persones col·laboradores habituals i també a expertes. Entre totes elles hem ofert un número que repassa els reptes que tenim al davant, des del segell de producció ecològica, a la sobirania alimentària, el canvi climàtic o la regeneració del sòl, per exemple.

A més, també hem ofert una mirada retrospectiva dels 25 anys de publicació de la capçalera.

EL PÒDCAST DE LES REVISTES

La revista ha coordinat i participat en un episodi del Pòdcast de les Revistes, que hem titulat: "Ecològic, sostenible o regeneratiu?" per parlar de la confusió de les etiquetes ambientals en productes alimentaris. Aquesta activitat s'ha fet sota l'impuls de l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català.

RECONeixEMENT DE L'APPEC

La Nit de les Revistes en Català, organitzada anualment per l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català, ha fet un reconeixement a la trajectòria de la revista Agrocultura.

Escolteu tot el podcast aquí

Les Dades

102

númers publicats

1400

exemplars per edició

40

pàgines en català. Arribem a tot el territori de parla catalana

ESFERA

Perquè la vida és un cercle

Esfera és la nostra punta de llança quant a assajos i divulgació en tècniques agràries respectuoses amb el medi ambient i, sobretot, amb el compromís per un sòl que sabem i volem viu.

SEACURE

Seacure és l'acrònim del projecte "Solucions innovadores per prevenir, reduir i remeiar la contaminació per nutrients del cicle terra-riu-mar a la conca mediterrània".

Es tracta d'un projecte europeu Horizon Europe de la convocatòria Soil Missions, coordinat pel Centre Tecnològic BETA-UVic-UCC, i amb la participació d'organismes de Grècia, Itàlia i l'Estat espanyol.

En concret, des d'Esfera fem el seguiment a quatre finques hortícoles de tècniques de regeneració del sòl i les conseqüències que tenen quant a reducció de la lixiviació de minerals que acaben a aqüífers, rius i oceans.

seacure

Co-funded by
the European Union

TACCAS

Dins el projecte europeu Life eCOadapt50, TACCAS és una acció demostrativa liderada pel Consorci per al Desenvolupament de la Catalunya Central. El seu nom és l'acrònim de Tècniques Agroecològiques i Regeneratives d'Adaptació al Canvi Climàtic en l'Agricultura de Secà.

Està enfocat a terres agrícoles destinades a cultius extensius sense reg. L'objectiu és millorar la seva capacitat d'adaptació i de resiliència davant dels impactes del canvi climàtic, partint de la millora del sòl agrícola. El projecte inclou dos eixos d'acció:

- Assajos en quatre finques de cultius extensius en secà.
- Promoció d'intercanvi d'experiències entre pagesia.

Life_eCO
adapt50

Co-funded by
the European Union

TE DE COMPOST

Des del 2020, i sota l'impuls i finançament de l'Escola Agrària de Manresa, duem a terme un assaig d'aplicació de te de compost oxigenat en la finca agrària demostrativa d'aquest centre educatiu.

L'objectiu és comprovar en condicions reals de camp si el te de compost oxigenat pot ser realment una eina útil per incrementar els rendiments i contribuir a la resiliència davant el canvi climàtic en condicions de cultius de secà.

Els resultats parcials, fins al moment, ens indiquen:

- major biomassa del cultiu
- millor penetració d'arrels
- lleugera millora microbiològica.

I CONTINUEM AMB EL BUTLLETÍ DEL SÒL VIU

Cada mes a la teva bústia de correu, amb informacions sobre activitats, assajos i notícies relacionades amb aquesta temàtica. A més, a cada butlletí, una fitxa pràctica sobre plantes bioindicadores. Totes elles es poden trobar a la secció d'Esfera de la pàgina web de l'entitat.

BOSSA DE PASTOR
Capsella bursa-pastoris

Què ens indica:

- Variacions hídriques importants en sòls llimosos o sorrencs.
- Compactació de sòls rics en bases (calci, magnesi, potassi)
- Bloqueig del fòsfor i del potassi per anaerobiosi en sòl de pH elevat i compactat.
- Presència mitjana de MO en C i en minerals fàcilment assimilables (nitrogen, potassi, etc.)
- Pot indicar una evolució de sòls més pobres i pH elevats que gràcies a l'activitat biològica, es desbloqueja el fòsfor respecte a una situació amb *Diplotaxis erucoides* (ravenissa).

Com controlar-la:

- Cobertes vegetals i rotacions que cobreixin el sòl
- Desplaçar-la amb altres plantes de la mateixa família: mostassa, nap o rave farratger, etc.
- Mantenir la superfície del sòl coberta (jac, palla, compost)
- Reduir el treball del sòl

ESTUDI SOBRE VARIETATS DE VINYA

Col·laboració amb el Consell Regulador de la DO Pla de Bages per conèixer millor les característiques d'algunes varietats tradicionals de vinya:

- Malvasia manresana
- Malvasia roja de l'Estruc
- Muscat d'Istanbul
- Negrelló
- Pansa
- Pansera
- Torbat o coromina

ALTRES COL·LABORACIONS

- Plantació de naturalització a la llera del riu Llobregat a la Colònia Rosal - Ajuntament d'Olvan.
- Elaboració de fitxes tècniques consultables en línia - projecte Proxterra - Centre Tecnològic Beta.
- Dinamització de la pagesia participant en una jornada de maquinària per a la gestió d'herbes - projecte Agrosoil - Universitat de Lleida.
- Assessorament a nou projectes en temes de millora del sòl - programa Projecta't - Unió de Pagesos.

○○○

Escampem la nostra llavor

Des del nostre banc de llavors Esporus, mantenim 370 varietats locals diferents, sobretot d'horta. Les conservem, multipliquem, estudiem i difonem.

ESPORUS

Esporus és un dels primers projectes que va iniciar l'associació L'Era. L'erosió genètica que va viure el camp català a partir de l'anomenada Revolució Verda, va motivar els primers socis a prospectar, recollir i multiplicar les varietats locals agrícoles que quedaven en cases de pagès.

Gràcies a la generositat de pagesos i pagesos d'aquestes cases, que van cedir part de les seves llavors, ara podem escampar i fer conèixer aquesta riquesa genètica que ha arribat a nosaltres passant de generació a generació.

Esporus s'ha convertit en un referent en biodiversitat agrícola i per aquest motiu participa a la Taula d'horta de la biodiversitat cultivada de la Generalitat de Catalunya. A més, el 2025,

Xènia Torras, responsable del banc, va prendre part en una taula rodona del Fòrum Gastronòmic i va tornar a ser jurat en els III Premis d'Etnobotànica del Col·lectiu Eixarcolant.

Esporus forma part de la Xarxa Catalana de Graners.

LES NOSTRES LLAVORS, CERTIFICADES EN PAE

Des del 2025, la llavor d'Esporus està certificada pel Consell Català de la Producció Agrària Ecològica.

La majoria de les varietats es multipliquen a la finca de can Poc Oli, a les parcel·les cedides per l'Escola Agrària de Manresa, gràcies a un conveni amb el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

PLANTER PER FER-HO MÉS FÀCIL

Cada any oferim planter d'estiu i de tardor per facilitar l'ús de varietats locals als horts.

Aquestes són les varietats ofertes a l'estiu:

Albergínia llarga de Menorca

Alfàbrega

Carbassa rabequet M.C.

Carbassó- carbassa bonetera

Camamilla

Cresta de gall

Enciam carxofet

Gira-sol de colors

Pebrot de fregir

Síndria del país

Tomàquet buit d'Oló

Tomàquet ple Mandó

Tomàquet de penjar tomacó

Aquestes són les que hem ofert a la tardor:

Bleda del país

Enciam del sucre

Enciam llengua de bou

Enciam vinagrer

Espinac de Cava

EL VOLUNTARIAT

Part de la feina d'Esporus es recolza en el voluntariat que ofereixen finques que multipliquen llavor. D'aquesta manera, evitem que es creuin varietats.

El voluntariat també és important quan arriba el moment de més feina de neteja de llavor: estiu i tardor. Té el seu punt àlgid en La Tumakada, la jornada al voltant de les varietats de tomàquet. I el punt final el posa la convocatòria de la Carbassada, el mes de desembre: dedicada a l'extracció de llavors de les varietats de carbassa.

+ DE 370 VARIETATS LOCALS

Periòdicament coneixem noves varietats que podem entrar al banc. Per assegurar la viabilitat de les llavors i evitar la seva caducitat, totes les varietats entren en una planificació de cultiu rotacional.

Gràcies a aquesta planificació i també a les finques col·laboradores que ens donen suport, podem mantenir el nombre de varietats actuals. Aquestes són algunes de les varietats multiplicades el 2025.

Blat Montjuïc

Carbassa del ferro

Carbassó antic de Menorca

Cigró d'Oristà

Sindria blanca

Mongeta de cal Bargit

Tomàquet rosa de l'Ametlla

MANUAL DEL PLANTERAIRE CASOLÀ

El Manual del planteraire casolà és un quadern de 27 pàgines que hem elaborat en col·laboració amb la Cooperativa Tar-puna i amb el finançament de l'Ajuntament de Barcelona. És accessible en línia a la nostra pàgina web.

Descarrega'l amb el codi QR.

Les Dades

370
varietats

89
espècies

251
kg de llavor

16
punts de venda

○○○

Multipliquem el coneixement

Oferim cursos propis i també col·laborem amb altres entitats i institucions públiques per difondre la biodiversitat agrària, l'agroecologia, les tècniques agràries del sòl viu i les pràctiques d'autosuficiència.

FORMACIÓ

ELS NOSTRES CURSOS

Cada any oferim una bateria de cursos relacionats amb l'auto-suficiència, la gestió agrària i ramadera, la biodiversitat agrícola i el coneixement del sòl.

Des de l'associació L'Era tenim el convenciment que la formació és imprescindible per avançar cap a un món millor.

Per fer-ho de manera al més accessible possible, oferim preus amb descomptes segons la situació social. També la possibilitat de pagar part de la inscripció amb moneda social de l'Ecoarxa del Bages.

Alguns d'aquests cursos els hem ofert en col·laboració amb l'Institut Les Garberes, de Castellar del Vallès.

Aquests són alguns dels cursos del 2025:

- Construcció d'un galliner mòbil
- Crija ecològica de cabres i ovelles
- Cultiu ecològic d'olivera
- Horticultura biointensiva
- Llana, de la natura a la creació
- Maneig eco de les abelles i dels productes del rusc
- Plantes bioindicadores, una nova mirada sobre la gestió de les males herbes
- Poda natural
- Taller de construcció d'un sostre verd

ALIANCES PER A LA MILLOR FORMACIÓ

Des de la fundació de la nostra entitat, L'Era ha estat vinculada a l'Escola Agrària de Manresa. Amb aquest centre educatiu de la xarxa d'escoles agràries de la Generalitat de Catalunya, teixim una aliança que ens permet oferir formació puntera en el sector agrari en l'àmbit de la producció ecològica i tècniques regeneratives.

D'entre tot el ventall, destaquem el curs protagonitzat per Alfred Gassler, pagès, assessor i formador a tot França: "Anàlisi de sòl i planta per diagnosticar i prendre decisions per a la regeneració de sòls i la salut dels cultius".

I també el curs "Regeneració de sòls amb la gestió de microbiomes edàfics, el pH i el redox", a càrrec de l'enginyera agrònoma, microbiòloga, científica Isabella Tomasi.

Convé destacar també la jornada de maquinària de sembradores petites i descompactadors, que es va fer a can Poc Oli.

En total hem coordinat nou cursos i sis jornades tècniques, sota el paraigua de l'organització i la promoció de l'Escola Agrària de Manresa.

COL · LABORANT AMB ALTRES INSTITUCIONS

Escoles, instituts, ajuntaments i consorcis han comptat amb nosaltres per oferir formació, ja sigui en jardineria, en hort escolar o en jornades orientades al sector professional.

Amb l'Ajuntament de Sallent hem organitzat un curs de desbrossadora, i amb el de Manresa hem portat la formació del programa Rumb Jove, destinada a dotar de coneixements sobre jardineria a persones migrants en situació no regularitzada.

Les formacions destinades a la pagesia professional han arribat des de la promoció d'ADRINOC i el Parc Rural del Montserrat. En els dos casos per parlar de tècniques de l'agricultura del sòl viu. A la formació del Montserrat, amb l'extra d'una jornada amb l'especialista francès Konrad Schreiber.

Altres institucions ens han demanat tallers pràctics per aprendre a conservar llavors i contribuir, així, a fer perviure la biodiversitat agrària dels nostres camps.

En els centres educatius hem portat tallers sobre hort, biodiversitat agrària i energies renovables. Algunes d'aquestes propostes estan disponibles al programa iPot del Centre de Recursos Pedagògics del Bages.

○○○

COMUNALITAT

**Més xarxa, més comunitat,
més resiliència**

Formem part de la Comunalitat de Manresa, un projecte construït per diferents entitats per enfortir el teixit social.

LA XARXA D'HORTS SOCIALS I COMUNITARIS

Aglutina horts urbans de Manresa amb l'afany de poder compartir formació, recursos i experiències.

ENTRE FEIXES

Col·lectiu que treballa per a la recuperació de les oliveres abandonades de la ciutat. Al final de la campanya, es reparteix l'oli entre les participants.

MENJADOR POPULAR I COMUNITARI

Un espai per compartir l'hora del dinar. Amb preus populars i variables segons el grau de participació i la capacitat econòmica.

BANC D'EINES AGRÀRIES

Espai per compartir eines entre particulars o petits productors de la comarca.

XARXA OLIVARERA DE MANRESA

Petites productores d'oli s'uneixen per compartir eines, coneixements i viatges al molí.

La Comunalitat de Manresa és un projecte finançat per la línia d'Economia Social del Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya.

El seu objectiu és donar resposta col·lectiva a les necessitats de la ciutadania, comunaltzant recursos i serveis.

El 2025 va acabar la segona bianualitat del projecte. Durant aquest període, les altres entitats que en van formar part són:

- Cooperativa L'Arada
- Associació Sudergintza
- La Clara Comunicació
- Associació Senders Vius

Les Dades

26 *activitats realitzades entre les formatives i les de treball comunitari*

1.000 *àpats servits al menjador comunitari*

127 *persones s'han beneficiat de les activitats de la línia de sobirania alimentària de la Comunalitat de Manresa*

○○○

I FEM MOLT MÉS

Premis, col·laboracions, projectes...

A més dels nostres projectes a llarg termini, la nostra entitat participa i col·labora en altres iniciatives impulsades per entitats que treballen en la mateixa línia.

ECOARXA DEL BAGES

Hem acompanyat l'Ecoarxa del Bages per implementar una convertibilitat bidireccional en euros i per fer una campanya d'impuls i expansió de la comunitat d'aquesta organització no formal que treballa amb hores socials. L'associació L'Era forma part de l'Ecoarxa.

PREMI ESCOLA, AGRICULTURA I ALIMENTACIÓ ECOLÒGICA

L'Era va emportar-se una de les modalitats d'aquest premi per la proposta de dissenyar un escape room sobre biodiversitat cultivada per portar a escoles i instituts. El premi està convocat per la Generalitat de Catalunya i l'Associació Vida Sana.

CULTIUS EXTENSIVUS A MANRESA

Per encàrrec de l'Ajuntament de Manresa, hem elaborat l'estudi "Cultius extensius de secà per al consum humà a Manresa: estudi de viabilitat social i econòmica". Calen estudis per conèixer l'època òptima de sembra del cigrò i la lletia perquè aquests cultius puguin posicionar-se com alternatius a les zones actuals d'horta. Document consultable al nostre web.

COMUNICACIÓ DE L'ESCOLA AGRÀRIA DE MANRESA

Emissió de notes de premsa, butlletins, publicacions a xarxes socials i actualització del web.

GRÀCIES PER COMPTAR AMB NOSALTRES

L'ASSOCIACIÓ L'ERA FORMA PART DE:

○○○

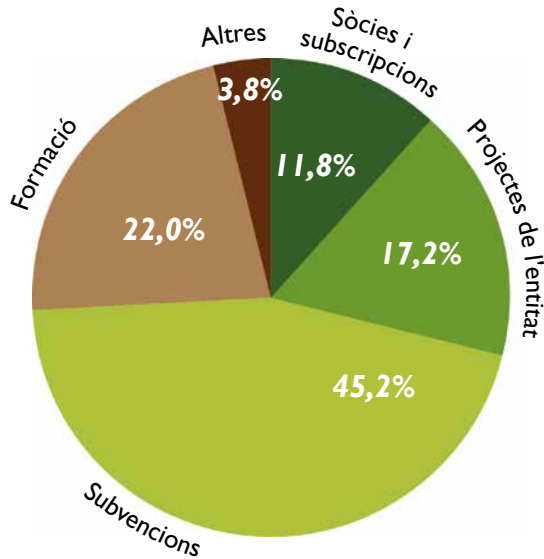
COMPTES TRANSPARENTS

Els comptes clars

Quines són les nostres fonts principals de finançament, i quines són les principals destinacions dels nostres recursos econòmics?

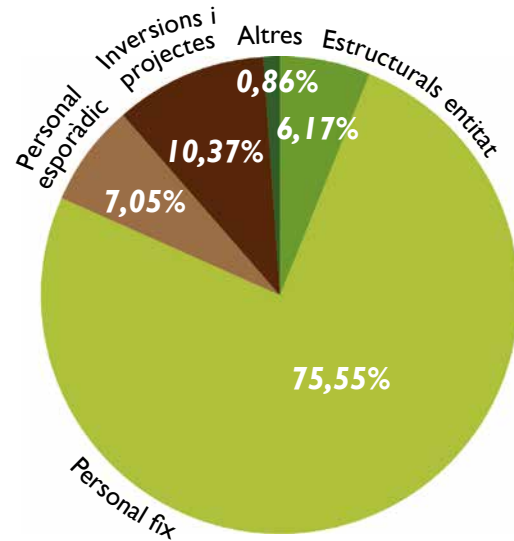

Ingressos 289.357,49 €

Persones sòcies i subscripcions	34.261,72 €
Projectes de l'entitat	49.669,45 €
Subvencions	130.670,81 €
Formació	63.742,76 €
Altres	11.012,75 €

Despeses 278.669,84 €

Estructurals entitat	17.182,91 €
Personal fix	210.543,53 €
Personal esporàdic	19.647,99 €
Inversions i materials projectes	28.897,17 €
Altres	2.398,24 €

Amb el compromís de seguir sembrant coneixement
i cultivant agroecologia, a L'ERA continuem
construint un futur arrelat a la terra
i a les persones.

l'era espai de
recursos
agroecològics

Av. Universitària, 4-6. Edifici FUB I

08242 Manresa | Tel. 938787035

info@associaciolera.org | [@associaciolera](https://www.instagram.com/associaciolera) | <https://www.associaciolera.org>